

U-I-329/02 – 7, Datum: 8. 4. 2004

Področje: davčni postopek, enako obravnavanje, tek zamudnih obresti pri preplačilu dohodnine

Izpodbijano: prvi odstavek 20. člena in peti odstavek 95. člena Zakona o davčnem postopku

Pobudnik: Štefan Ščap

Izrek: ugotovljena neskladnost petega odstavka 95. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98 108/99 in 97/01) z ustavo

Dodatno: mnenje Državnega zbora

Odločitev: odločitev sprejeta **SOGLASNO**

Odločbo so sprejeli: dr. Dragica Wedam Lukić, Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik.

KRATEK POVZETEK ZADEVE: Pobudnik je izbodbijal prvi odstavek 20. člena in peti odstavek 95. člena Zakona o davčnem postopku, saj naj bi kršil ustavno načelo enakosti iz 14. člena URS. Ustavno sodišče je presodilo, da davčnim zavezancem pripadajo zamudne obresti od neupravičeno odmerjenega ali preveč odmerjenega davka od dneva plačila, saj gre za različno obravnavanje davčnih zavezancev za dohodnino v primerjavi z zavezanci za davke iz drugih naslovov.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe		PS		S	
ZA:			0.5	1	1

Odločba: Ustavno sodišče ugotovi neskladnost petega odstavka 95. člena Zakona o davčnem postopku z načelom enakosti, s čimer prepreči še globlji poseg v posameznikovo ekonomsko svobodo, vendar pa je vseeno dolžan plačati davek, čeprav se naknadno izkaže, da je previsoko odmerjen.

Pozicija 4.

Nasprotna odločba:

V primeru nasprotne odločbe bi US dovolilo še globok poseg v posameznikov ekonomsko svobodo in bi upravičilo državni poseg v načelo enakosti. **Pozicija 2.**

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe			S		PS
ZA:		1	1	0.5	

Odločba:

Varstvo pravic posameznikov in načela enakega obravnavanja v razmerju do drugih davkoplačevalcev, vendar le v omejenem obsegu. **Pozicija 3.**

Nasprotna odločba:

US bi odločilo, da se mora načelo enakosti in pravice posameznikov umakniti stabilnosti delovanja družbe (prek javnih financ). Pravice davčnih zavezancev do enakega obravnavanja imajo sekundarno mesto v primerjavi z ohranitvijo stabilnosti javnih financ, ki je v javnem interesu.

Pozicija 5.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe		S			PS
ZA:	1	1	1		

Odločba:

Ustavno sodišče je poiskalo ravnotežje med svobodo posameznika in družbenim redom tako, da je odločitev utemeljilo na načelo enakosti s tem, da je razveljavilo peti odstavek 95. člena Zakona o davčnem postopku. Istočasno se je oprlo na svojo prejšnjo odločitev, da ni razveljavilo prvega odstavka 20. člena člena Zakona o davčnem postopku, s čimer je izkazalo avtoritativnost. Enako avtoritativnost izhaja 3. točke izreka, ki določa, da »3. Do odprave ugotovljenega neskladja iz 1. točke izreka pripadajo davčnemu zavezancu obresti po četrtem odstavku 95. člena Zakona o davčnem postopku od dneva doplačila z nepravnomočno odločbo neupravičeno odmerjene ali preveč odmerjene dohodnine.« Samo prevzame začasno funkcijo zakonodajalca, dokler zakonodajalec ne popravi zakona, in s tem takoj zaščiti posameznika pred samovoljo države **Pozicija 2.**

Nasprotna odločba:

US bi odločilo v prid ohranitve obstoječega družbenega reda in v škodo osebne svobode posameznika in njegove pravice do enakega obravnavanja tako, da ne bi razveljavilo peti odstavek 95. člena Zakona o davčnem postopku. **Pozicija 5.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev	1	Se ne sklicuje na mednarodno/tuje pravo ali sodno prakso

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 3 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev	1	odloči drugače, kot sledi iz mnenja DZ